

VERSLAG SYMPOSIUM OPEN LEEROMGEVING CIRCULAIRE VIADUCTEN EN BRUGGEN

‘Pak het voordeel van de kennis en kunde die er is, er is enorm veel expertise in de zaal!’ zo begon dagvoorzitter Peter de Raaf van De Bouwcampus op 28 juni het Symposium van de Open Leeromgeving Circulaire Viaducten en Bruggen. Op het programma stonden twee sprekers, het innovatiecafé met het ophalen van input voor de themalijnen en de ondertekening van een Innovatiedeel tussen het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat en Rijkswaterstaat. Mede door de komst van deelnemers die niet in een team zitten, ontstonden intensieve discussies over de resultaten en dilemma’s van de themalijnen. Een waardevolle verrijking van de Open Leeromgeving!

INSPIRATIE OVER CIRCULAIR WERKEN

‘Alle beetjes helpen!’. Het recyclen van metalen die overblijven na crematie, dat is wat Orthometals doet. Jan-Willem Gabriels, directeur van OrthoMetals, vertelt over het ontstaan, de werkwijze en de toekomst van het familiebedrijf. Het haalt metalen bij meer dan 700 crematoria wereldwijd op, sorteert ze, smelt metalen om voor hergebruik en verkoopt ze. Volgens Jan-Willem is een verdienmodel cruciaal voor de kans op succes. De OrthoMetals-oplossing is kosteloos voor alle deelnemende crematoria en de netto opbrengsten worden gedoneerd aan goede doelen. Hij vertelt over de innovaties van zijn bedrijf: wegende laadkleppen, een vernuftig softwarepakket en de ontwikkeling van sorteermachines om bemensing zo laag mogelijk te houden. ‘Environmental awareness’ is ook een pijler van zijn organisatie. Hij schetst het voorbeeld van een kartonnen kist die in productie goedkoper is dan een houten kist, maar als je naar de hele keten van crematie kijkt, is er

veel meer brandstof nodig voor de kartonnen kist en is het naar verhouding even duur. Zijn advies is dus ook om naar de hele keten te kijken.

BIJLMER BAJES NU EEN RESTAURANT GERUND DOOR VLUCHTELINGEN

Het symposium vond plaats op een bijzondere plek: A Beautiful Mess. Dit restaurant zit in de voormalige Bijlmer Bajes. 'Een bewuste keuze', vertelt Fleur Bakker, directeur van Refugee Company, die integratie van vluchtelingen stimuleert. 'Achter deze muren zat vroeger een AZC en we wilden dichtbij deze groep vluchtelingen zitten'. Het restaurant biedt een veilige plek waar trainees werkervaring kunnen opdoen en een sociaal netwerk kunnen opbouwen. Refugee Company doet een praktisch assessment en kijkt waar iemands talent ligt. Zij blijft vluchtelingen volgen. 'Na drie jaar beseffen vluchtelingen vaak dat dit nu hun leven is. Dan komt de klap'. Fleur is een echte pionier. Ze is er trots op dat ze binnen de systemen van COA's en gemeentes zoveel vluchtelingen aan werk heeft geholpen en dat de onderneming zichzelf voor het grootste deel zelf weet te bedruipen.

INNOVATIECAFÉ: VERRIJKEN VAN THEMALIJNEN

De zes teams hebben in de afgelopen periode tijdens expedities en diverse bijeenkomsten ideeën opgehaald over hun thema. 's Ochtens kwamen de teams in werksessies samen om stil te staan bij de resultaten tot nu toe en bij de dilemma's die er nog liggen. In de middag presenteerde elke thematrekker zijn/haar themalijn en werd het publiek uitgedaagd om mee te denken.**JOEP**

PAULISSEN, THEMATREKKER VAN DATA EN TECHNOLOGIE

Informatievoorziening gaat een cruciale factor zijn voor succesvol circulair ontwerpen, bouwen, gebruiken en hergebruiken van bruggen en viaducten. Informatievoorziening kent de volgende waardepijlers: Ten eerste acceptatie van circulaire oplossingen; Ten tweede waardering van circulaire oplossingen; Tot slot stimulatie van circulaire oplossingen. De themalijn T&D wil tot concrete randvoorwaarden voor een informatieplatform komen waarmee invulling gegeven wordt aan deze drie pijlers. Daarmee leggen wij een belangrijke basis voor een SBIR-uitvraag voor ontwikkeling van informatieplatforms.

MAYKE GERADTS, THEMATREKKER VAN BUSINESS- EN VALUECASE

Het is heel belangrijk om een goede businesscase te hebben als je gaat innoveren. Het is een grote uitdaging, maar we willen klein en concreet beginnen. Voor nu focussen we ons op vier businessmodellen: 1. het model één centrale regisseur, 2. het model koop-terugkoop, 3. het model viaduct as a service en 4. het model waardeketen consortium.

KOEN VAN DER KROON, THEMATREKKER VAN KETENSAMENWERKING

De transitie naar een circulaire manier van werken betekent dat we het idee van een keten met begin en einde los moeten laten. Circulariteit vraagt niet alleen dat we de keten sluiten tot een cirkel, maar ook dat er vele van dit soort cirkels onderling verbonden naast elkaar ontstaan waarin verschillende stromen van producten, halffabricaten en materialen van partij naar partij gaan. Dit maakt dat het netwerk waarin we onze opgaves gaan aanpakken meer lijkt op een complex ecosysteem waarin een grote hoeveelheid verbindingen zijn. Binnen de themalijn ketensamenwerking willen we graag verkennen wat deze verandering betekent voor de verschillende spelers in het ecosysteem, hoe deze nieuwe vorm van (samen)werken versneld en versterkt kan worden en welke belemmeringen er op dit moment zijn om op deze manier (samen) te werken.

JEROEN KOOPMAN, THEMATREKKER VAN INKOOP EN AANBESTEDING

Grijp nu de kans om mee te denken over de inrichting van de SBIR, want met jouw input kunnen we belangrijke stappen zetten om een succesvolle SBIR-uitvraag Circulair Viaducten en Bruggen te formuleren!

ESTHER VAN EIJK, THEMATREKKER VAN ONTWERP

In de onderzoeksfase hebben we gekeken welke ontwerpprincipes we al kennen en ontdekten we veel dilemma's op ons pad. Als we in 2050 een circulaire economie hebben, hoe zien die dilemma's er dan uit? Vanuit dat perspectief zijn we gaan kijken: zijn die dilemma's geen dilemma's meer en zit daar een duidelijke keuze in? Nieuwe leidende ontwerpprincipes werden zo zichtbaar voor ons.

WOUTER VAN DEN BERG, THEMATREKKER VAN MATERIAAL

We moeten samen stappen zetten om invulling te geven aan Nederland circulair. Wat is circulariteit? Die vraag heeft ons bezig gehouden. Gelukkig is er Platform CB23 die daar handvatten voor geeft. We kijken naar de definitie maar ook naar beoordelingstechnieken. Daarnaast willen we beter inzicht krijgen in het bestaande areaal om zo te werken in scenario's. Hoe kunnen we die scenario's ontwikkelen om circulair aan de slag te gaan?"

WAARDEVOLLE INPUT

In drie rondes haalden de thematrekkers tijdens het Innovatiecafé input op. Mede door de komst van deelnemers die niet in een team zitten, ontstonden intensieve discussies. Joep, thematrekker Data en Technologie: 'Het is niet makkelijker geworden, wel leuker! Er zat een goede gelaagdheid in de feedback, er zijn veel ideeën opgehaald.' Bij het thema Ontwerp ervoer Esther drie compleet verschillende reacties: 1. Verwarring over de leidende principes. Het waarom is dus heel belangrijk hiervan. 2. Heftige discussies over dilemma's. 3. Helder, handig! Wouter van thema Materiaal gaf aan 'Moe, maar voldaan' te zijn. Hij heeft goede input gekregen. 'Begin met doen! Hoe is niet duidelijk, het proces is niet van tevoren uitgedacht, maar dat is juist zo mooi en nodig om tot het hogere doel te komen.'

ONDERTEKENING VAN DE INNOVATIEDEAL

Na het innovatiecafé ondertekenden Luuk Klomp, plv. directeur Innovatie en Kennis van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat en Jessie van der Linden, directeur Markt en Inkoop van Rijkswaterstaat, de 'Innovatiedeal' ten behoeve van de Open Leeromgeving. Luuk Klomp en Jessie van der Linden bekrachtigden de 'innovatiedeal' met een handtekening en lichtten toe wat zij met de overstijgende samenwerking in de Open Leeromgeving beogen.

Luuk: 'Innovaties zijn onmisbaar om oplossingen te vinden voor grote opgaven op bijvoorbeeld het terrein van klimaat en circulariteit. Om te kunnen innoveren is samenwerking cruciaal. De Open Leeromgeving is een inspirerende manier om partijen samen te brengen om specifieke uitdagingen binnen de sector op te halen. Mooi om zo gezamenlijk toe te werken naar een SBIR-traject waarin bedrijven haalbaarheidsstudies doen en prototypes opleveren zodat Rijkswaterstaat, de sector en de bedrijven weer een extra stap kunnen zetten.'

Jessie: "Circulariteit is een belangrijk onderdeel van de duurzaamheidsdoelstelling van het kabinet en dus van ons departement. Wij moeten het beleid doorvertalen in onze projecten en echt letterlijk handen en voeten geven. Daarom is het zaak om de keten goed te organiseren. Naast samenwerking met de markt, bekrachtigt deze deal ook samenwerking tussen publieke organisaties. Door van

elkaars kennis en kunde gebruik te maken, verrijk je elkaar en ontstaat een olievlek.”

De dag werd afgesloten met een borrel, waar nog meer connecties werden gelegd en verder werd gepraat.

NIEUWE FASE

In de volgende fase van verdieping gaat de focus van 'ideeën genereren' naar 'wat willen we bereiken?'. De deelnemers worden gevraagd om duidelijke keuzes te maken en los te laten wat niet essentieel is. Dit kan door de opgedane kennis samen te vertalen naar nieuwe doelen binnen de themalijn. Tegelijkertijd delen de deelnemers hun opgedane kennis en ervaringen met de andere themalijnen. Hiermee helpen de themalijnen elkaar in de uitdagingen waar ze voor staan